

►Terrassa

Els dies 20, 21 i 22 de novembre ha tingut lloc a Terrassa el Simposi Internacional sobre les esglésies de Sant Pere de Terrassa, organitzat i coordinat, respectivament, pel Centre d'Estudis Històrics de Terrassa i l'Arxiu Històric Comarcal de Terrassa. Amb aquest Simposi s'ha volgut fer un estat de la qüestió de la investigació sobre l'extraordinari conjunt monumental format per les esglésies de Sant Pere, Santa Maria i Sant Miquel, amb l'objectiu de promoure una revisió profunda del tema, la necessària coordinació dels estudis i l'aportació de noves orientacions científiques.

El Simposi ha reunit a importants estudiosos del tema i del període. La ponència marc, a càrrec d'Eduard Carbonell, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona, duia per títol «Evolució arquitectònica de les esglésies (s. IV-VI): estat de la qüestió i plantejament actualitzat de la problemàtica». Les altres set ponències que han tractat aspectes més específics són: «Implantation d'évêchés et ensembles paléochrétiens dans les villes romaines. Les cas de la Gaule et de l'Italie» (Jean Guyon, director de recerca del CNRS de la Universitat de Provence); «El bisbat d'Egara, del paleocristià al carolingi» (Anscari M. Mundó, professor emèrit de la Universitat Autònoma de Barcelona); «La funcionalitat litúrgica i els espais arquitectònics» (Miquel dels Sants Gros, conservador del Museu Episcopal de Vic); «La place des deux premières phases du groupe de Terrassa dans l'architecture paléochrétienne de la Méditerranée occidentale» (Noël Duval, professor de la Universitat de Paris-Sorbonne); «Las estructuras arquitectónicas de las iglesias egarenses. Tipología y función» (Isidro G. Bango Torviso, professor de la Universidad Autónoma de Madrid); «Estudi de les diferents formes de pavimentació» (Xavier Barral, professor de la Universitat de Rennes), i «Les pintures murals de les esglésies de Sant Pere de Terrassa. Noves propostes d'estudi» (Milagros Guàrdia, profesora de la Universitat de Barcelona). El Simposi es tancà amb una taula rodona centrada en la «Situació actual del conjunt de Sant Pere de Terrassa i perspectives de futur. Propostes de projectes d'investigació científica».

►Vic

El Centre d'Estudis Socials d'Osona, dins del seu calendari d'activitats del curs 1991-1992, ha organitzat, conjuntament amb el Casino de Vic, un cicle de xerrades sobre Història de Catalunya.

Les del mes de novembre han estat: «Edat Mitjana» (Imma Ollich); «Del segle XV al XVIII» (Joaquim Albareda), i «Del segle XVIII al XIX» (Jordi Figuerola). Durant el mes de desembre es faran les següents: «De la Restauració a la Dictadura de Primo de Rivera» (Santi Ponce), el dia 13, i «De la II República a la Transició Democràtica» (Josep Burgaya) el dia 20.

El CESO inaugurarà el seu curs el 18 d'octubre amb la conferència «Competitivitat i futur», a càrrec d'Amadeu Petitbo, subdirector general d'Estudis del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme. El 8 de novembre, també, Josep Casanovas donà una conferència que duia per títol «Guerra civil i Revolució a Vic, 1936-1939».

►Sant Cugat del Vallès

La Societat Catalana de Comunicació de l'Institut d'Estudis Catalans amb la col·laboració de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, el Centre d'Investigació de la Comunicació, la CIRIT, la Diputació de Barcelona, la Fundació Jaume Bofill i l'Institut d'Estudis Catalans, ha convocat les Primeres Jornades d'Història de la Premsa que tindran lloc a Sant Cugat del Vallès els dies 3, 4 i 5 d'abril de 1992. Els interessats a presentar-hi comunicacions hauran de trametre el text d'aquestes a l'organització abans del 31 de desembre de 1991. Abans del 31 d'octubre s'havia d'enviar un resum d'una plana amb el títol de la comunicació. Les comunicacions tindran una llargada màxima de 15 fulls DIN A-4, a doble espai, gràfics i quadres inclosos. Les comunicacions que no hagin arribat en la data esmentada seran acceptades però no se'n podrà garantir la publicació en les Actes si es publiquen

i es presenten a la inauguració de les Jornades com és previst. El preu d'inscripció que inclou les Actes és de 4.000 pessetes i el termini d'inscripció finalitza el 31 de desembre de 1991. Els drets s'han de fer efectius enviant un xec nominatiu a nom de Societat Catalana de Comunicació-Jornades Història Premsa amb la butlleta d'inscripció. Els socis de la SCC estan exempts del pagament, tot i que també hauran de formalitzar la inscripció.

Per a més informació, per a tota la correspondència i per a més detalls sobre la presentació de les comunicacions cal adreçar-se a Primeres Jornades d'Història de la Premsa, Societat Catalana de Comunicació-Institut d'Estudis Catalans (c/ del Carme 47, 08001 Barcelona).

En una segona circular s'indicaran les dades corresponents a l'allotjament, programa, actes culturals, etc.

►Sant Hilari Sacalm

El Primer Premi Josep Moragues, convocat pel Consell Comarcal de la Selva i el Centre d'Estudis Selvatans ha estat atorgat a Rosa Congost i Colomer pel seu treball «Dos estudis sobre La Selva». El Jurat que ha emès el veredicté estava format per Llorenç Ferrer i Alós, Joaquim Maria Puigvert i Joan Domènech i Moner.

►Lloret de Mar

La confraria de Sant Elm de Lloret de Mar, amb la col·laboració de l'Arxiu Històric Comarcal de Santa Coloma de Farners i el Centre d'Estudis Selvatans, convoca el Primer Premi Sant Elm de recerca sobre el comerç marítim de la Selva. L'àmbit territorial d'estudi és la comarca històrica de la Selva. Poden optar-hi estudis individuals o col·lectius sempre que siguin inèdits i no hagin rebut altres premis o ajuts econòmics. Els treballs hauran de ser redactats en català. L'extensió recomanada és de 150-200 fulls DIN A-4, a doble espai, amb tot inclòs; s'acompanyaran d'un full solt amb una síntesi de l'estudi on es farà constar la metodologia emprada i qualsevol altra dada que es consideri d'interès. Caldrà trametre els treballs per triplicat a la secretaria del Premi Arxiu Històric Comarcal (c/ de l'Ave Maria 5 bis, 17430 Santa Coloma de Farners. Tel. 972/842146), abans del dia 15 de setembre de 1992, acompanyats de les dades personals dels autors. L'import del Premi és de 250.000 pessetes. La decisió del Jurat es farà pública el mes de novembre de

1992. A proposta del Jurat, la Confraria de Sant Elm podrà publicar —o recomanar la publicació a les institucions pertinents— el treball premiat.

►Cubelles

L'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Cubelles ha fet pública la convocatòria del IV Premi Vila de Cubelles d'Investigació Local. Els treballs que s'hi presentin han de ser inèdits i poden tractar un tema històric, social, econòmic, arqueològic, folklòric, agrícola, etc., referent a Cubelles. El termini d'admissió dels treballs es tancarà el dia 5 d'abril de 1992. Aquests hauran de tenir un mínim de 25 folis, escrits a màquina a doble espai, i s'hauran de trametre anònims, per triplicat i en català al Casal de Cultura de l'Ajuntament de Cubelles (c/ Colom 7, Tel. 895 23 87). A part, en un sobre tancat, l'autor farà arribar el seu nom i la seva adreça i telèfon. A l'exterior del sobre haurà de constar el títol del treball presentat. El veredicté i lliurament del premi, el qual és dotat amb 100.000 pessetes, es farà públic durant la Setmana Cultural de Sant Jordi 1992, que se celebrarà al final del mes d'abril. Hi haurà, a més, un accésit de 25.000 pessetes.

TRIA DE NOVETATS

Monografies generals

►S. ARBAT, E. RIGAU, LI. SOLÉ: **Carícia de volcà**. Ajuntaments de Bascanó i Viloví d'Onyar, 1991, 96 pp.

►**Catàleg de la Biblioteca Marià Vayreda d'Olot**, a cura d'A. ESTRADA, N. FULLA, M. A. SANLLEHY, Generalitat de Catalunya (Serveis de Biblioteques i del Patrimoni Bibliogràfic), Barcelona, 1991, 554 pp.

►DD. AA.: **El món de la seda i Catalunya**. Museu Tèxtil de Terrassa-Diputació de Barcelona, Terrassa, 1991, 322 pp.

►DD.AA.: **Fuentes y métodos de la Historia Oral**. Centro de Estudios Zamoranos «Florian de Ocampo», Zamora, 1991, 577 pp.

►Joan DOMÈNECH: **L'ensenyament a Lloret de Mar (1599-1936)**, próleg de Salomó Mar-

quès, Club Marina «Casinet», Lloret de Mar, 1991, 230 pp.

► M. DURAN, J. JUANHUIX, R. REYERO: **Hostalric**. «Quaderns de la Revista de Girona», Girona 1991, 108 pp.

► Rosa M. MONTSERRAT, Eduard PORTA: **Moviment d'objectes d'un museu. Formes de seguiment i control**. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1991, 26 pp.

► Josep M. PANAREDA: **El Montseny. Visió geogràfica**. Eumo «Descoberta», núm. 2, Vic, 1991, 175 pp.

► Antoni PLADEVALL: **Castellterçol. Història de la vila i el seu terme**, Eumo, Vic, 1991, 509 pp.

► Antoni PLADEVALL: **Balenyà, un terme històric. Els Hostalets de Balenyà i el seu municipi**, Eumo, Vic, 1991, 364 pp.

► Francesc de ROCAFIGUERA: **Parròquia de Sant Julià Sassorba, 1091-1991. Notes per a la història de Sant Julià Sassorba**, Parròquia de Sant Julià Sassorba, 1991, 96 pp.

► Ramon F. SALVADO: **Pot una gran Barcelona aixafar Catalunya?** Tibidabo Edicions, «Cal Saber», Barcelona, 1991, 64 pp.

► Josep TORRAS i BAGES: **Obres Completes, IX**. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, «Biblioteca Abat Oliba», núm. 95, Barcelona, 1991, 496 pp.

► Pierre VILAR: **L'historiador i les guerres**, traducció de Jordi Curell, Eumo, «Biblioteca universitària», Història, núm. 1, Vic, 1991, 112 pp.

Prehistòria-Història Antiga

► DD.AA.: **Documentació i instrucció per a la formació de col·leccions paleontològiques**. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1991, 30 pp.

Història Medieval

► Pere CATALÀ: **Comentaris a castells catalans**, Dalmau, «Nissaga», núm. 11, Barcelona, 1991, 96 pp.

► Maurice BERTHE: **Fams i epidè-**

mies al camp navarrès als segles XIV i XV, L'Avenç-Societat Catalana d'Estudis Històrics, «Còrsia», núm. 5, Barcelona, 1991, 115 pp.

► Rafael DALMAU: **L'Heretgia Albigea i la Batalla de Muret**, (reimpressió de la segona edició), Dalmau, «Episodis de la Història», núm. 8, Barcelona, 1991, 67 pp.

► Direcció General del Patrimoni Cultural: **Les Corts a Catalunya. Actes del Congrés d'Història Institucional, 28-30 d'abril de 1991**, pròleg de Josep M. Sans i Travé, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1991, 412 pp.

► DD.AA.: **Els castells catalans**, (reedició), Dalmau, vol. I, Barcelona, 1991, 816 pp.

► Ferran GARCIA: **Terra de feudals. El País Valencià en la tardor de l'Edat Mitjana**, Edicions Alfons el Magnànim (IVEI), «Politécnica», núm. 45, València, 1991, 142 pp.

► Jordi GUILLAMET ANTON: **Aproximació a la història social econòmica i política d'Andorra. Segles IX-XIII**, Premi Principat d'Andorra 1988, Consell General d'Andorra 1991, 376 pp.

► Regina SAINZ de la MAZA: **L'Orde Català de Sant Jordi d'Alfama (1201-1400)**, Pagès, «Els Ordes Militars», núm. 2, Lleida, 1991, 173 pp.

► «**Libre Vermell de l'Arboç**», El estudi introductor de Rafael Conde, transcripció i índex de Beatriz Canellas i Rafael Conde, Institut d'Estudis Tarraconenses Ramon Berenguer IV, Tarragona, 1991, 199 pp.

► Miquel dels SANTS: **Museu Episcopal de Vic. Pintura i escultura romànica**, AUSA, Sabadell, 1991, 111 pp.

► Vicente SEBASTIAN: **Aproximació a la història de la baronia de Chulilla. Castillo y territorio**, (2a. edició revisada i ampliada), Ajuntament de Chulilla, 1991, 203 pp.

Història Moderna

► Joaquim ALBAREDA: **Catalunya a la vetlla de la Guerra de Successió (informes i descripcions d'observadors estrangers)**, Institut Uni-

versitari d'Història Jaume Vicens i Vives-Eumo Editorial, «Jaume Caresmar», núm. 4, 1991.

► Valentí GUAL: **Gavatxos, Gascons, Francescos. La immigració occitana a la Catalunya Moderna. El cas de la Conca de Barberà**, Dalmau, «Episodis de la Història», núm. 286, Barcelona, 1991, 88 pp.

► Raymond SALA: **Le visage de la mort dans les Pyrénées Catalanes. Sensibilités et mentalités religieuses en Haut-Vallespir, XVIIe, XVIIIe et XIXe siècles**, Econòmica/CREC, Universiti de Perpinyà, París, 1991, 457 pp.

► Antoni SIMON: **Cavallers i ciutadans a la Catalunya del Cincents**, Curial, «Biblioteca Torres Amat», núm. 9, Barcelona, 1991, 253 pp.

► Jaume SUAU: **El món rural mallorquí, segles XVIII-XX**, Curial, «Biblioteca d'Història dels Països Catalans», núm. 3, Barcelona, 1991, 334 pp.

► Xavier TORRES: **Els bandolers (s. XV-XVI)**, Eumo, «Referències», núm. 11, Vic, 1991, 227 pp.

► A. WILLIAM, J. CHRISTIAN: **Religiosidad local en la España de Felipe II**, Nerea, Madrid, 1991, 352 pp.

Història Contemporània

► Ajuntament de Vic: **Vic, ciutat oberta al territori. Intervencions urbanístiques 1987-1991**, Ajuntament de Vic, 1991, 131 pp.

► Joaquim ALOY, Jordi SARDANS: **Història Gràfica de Manresa. La República (1931-1936)**, volums I, II, introducció de Josep Tomàs, Parcir, Manresa, 1991, 339 pp. vol. I, 409 pp. vol. II.

► Ramon ARNABAT: **Els aixecaments realistes i el Trienni Liberal (1820-1823). El cas del Penedès i l'Anoia**, Dalmau, «Episodis de la Història», núm. 284-285, Barcelona, 1991, 63 pp.

► **Bases per a la Constitució Regional Catalana, Manresa, març de 1892**, (edició facsimil), Institut Universitari d'Història Jaume Vicens i Vives-Eumo Editorial, «Jaume Caresmar», núm. 1, 1991, 246 pp.

► Josep M. CADENA: **Els alcaldes de Barcelona en caricatura (de Rius i Tauler a Maragall)**, La Campana, núm. 43, «Sèrie Humor i Sàtira», 10, Barcelona, 1991, 142 pp.

► DD.AA.: **La confecció submergida. Característiques socio-econòmiques del sector de la confecció a Santa Coloma de Gramenet**, Eumo, Vic, 1991, 209 pp.

► Joan DOMÈNECH: **Domènec Moner. Un compositor lloretenc**, Ajuntament de Lloret de Mar, 1991, 120 pp.

► Manuel DOMÍNGUEZ: **Associacionisme al barri de Bellvitge**, Centre d'Estudis de l'Hospitalet, «Quaderns d'Estudi», núm. 10, l'Hospitalet de Llobregat, 1991, 111 pp.

► Eugeni Xammar, **seixanta anys d'anar pel món. Converses amb Josep Badia i Moret**, Vallcorba Editor (reproducció de la primera edició, Pòrtic, Barcelona, 1974), «Sèrie gran», núm. 13, Barcelona, 1991, 582 pp.

► E. GAIRETA: **La guerra civil a Santa Coloma de Farners**, Centre d'Estudis Selvatans, Santa Coloma de Farners, 1991.

► Maria Josepa GALLOFRE: **L'edició catalana i la censura franquista (1939-1951)**, pròleg de Joaquim Molas, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, «Biblioteca Abat Oliba», núm. 99, Barcelona, 1991, 542 pp.

► Concepció JANUE: **La revolució de l'any 1868 a Barcelona**, Institut Universitari d'Història Jaume Vicens i Vives-Eumo Editorial, «Jaume Caresmar», núm. 2, 1991.

► Pere PASCUAL: **Fàbrica i treball a la Igualada de la primera meitat del segle XX**, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, «Biblioteca Abat Oliba», núm. 102, Barcelona, 1991.

► Jordi QUEROL: **Joan Baptista Basset, militar i maulet**, Edicions Alfons El Magnànim (IVEI), «Descobrim el País Valencià», núm. 35, València, 1991, 112 pp.

► Miquel TERMENS: **Revolució i guerra civil a Igualada (1936-1939)**, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, «Biblioteca Abat Oliba», núm. 93, Barcelona, 1991, 240 pp.

Els Plecs d'història local són una iniciativa conjunta de: